Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M.Dukes, A.Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V Goldberger, Auton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L, Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Preţul inserţiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta" iese în fie-care d
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplaru 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 284. Braşovŭ, Dumineca 25 Decemvrie 1888.

Din causa sfinteloru sĕrbătorĭ ale Nascerei Domnului, diarulŭ nu va apăré pĕnĕ Mercurĭ séra.

Braşovŭ, 24 Decemvrie v.

Ce ar fi de viéţa nóstră, ce curge ca apa unui rîu, aci mai linŭ, aci mai repede, strecurându-se printre nenumĕratele pedecĭ ce-i stau în cale, orĭ trecêndŭ cu putere peste ele, ce curge neîncetatŭ şi fără oprire di şi nópte, décă nu amŭ mai avé şi câte unŭ momentŭ de repausŭ, când ochiul nostru obositŭ se recrează privind îndĕrĕtŭ şi înainte şi când sufletulŭ nostru se înalţă peste miseriile dilnice în sfera ideală, ce încunjură ca o sfântă aureolă ţinta spre care stăruimŭ.

Fericiţĭ cei carĭ în asemenĭ momente se vĕdŭ mai apropiaţĭ de ţinta lorŭ, carĭ privindŭ îndĕrĕtŭ se simtŭ mai mulţumiţĭ de calea ce au străbătut'o şi cărora le surîde înainte unŭ viitorŭ mai veselŭ şi mai plăcutŭ.

Noi Românii nu ne putemŭ numĕra adĭ între acei fericiţĭ. Lungŭ şi plinŭ de suferinţe este drumulŭ ce l'amŭ percursŭ şi dile grele ne mai stau înainte. Dér unŭ sentimentŭ adêncŭ de-o putere magică ne cuprinde totuşĭ când înălţându-ne sufletulŭ peste necazurile dilei, ne gândimŭ la vécurile de reştrişte peste carĭ amŭ trecutŭ şi vedemŭ, că amŭ rĕmasŭ neatinşĭ de tempestăţile lorŭ, amŭ rĕmasŭ cu trupŭ şi cu sufletŭ — Românĭ.

Dér décă acestŭ sentimentŭ ne întăresce în speranţele nóstre şi ne îndoesce forţele, ca sĕ putemŭ păşi fără şovăire înainte pe calea aspiraţiunilorŭ nóstre legitime şi drepte, nu trebue sĕ uitămŭ, că cei carĭ nu ne voescŭ binele, ci peirea, grămădescŭ di de di pedecĭ în calea ce avemŭ sĕ o mai străbatemŭ, în credinţă că odată vomŭ da de o stavilă pe care nu o vomŭ mai puté nicĭ sparge, nicĭ trece peste ea.

Cuprinşĭ de sentimentulŭ vênjosiei şi puterei nóstre de viéţă, le putemŭ dice duşmanilorŭ noştri: deşértă e credinţa vóstra!

Dér va înţelege orĭ-şi-ce Românŭ, că mergêndŭ înainte cu puterile împărţite ca până acum, totŭ mai grea şi cu mai marĭ jertfe şi perderĭ va fi împreunată lupta nóstră pentru esistenţa naţională, totŭ mai obositóre vorŭ fi opintirile, ce le vomŭ face ca sĕ ne apropiămŭ de ţinta aspiraţiunilorŭ nóstre, de-a ne crea unŭ viitorŭ demnŭ şi sigurŭ, viitorŭ pe care şi Dumnedeu sfântulŭ ni-lŭ voesce.

Décă vomŭ urmări cu atenţiune evenimentele celorŭ douĕdecĭ de anĭ din urmă, de când s'a întunecatŭ din nou ceriulŭ vieţei nóstre politice şi naţionale, vomŭ găsi, că mai întotdéuna pe lângă vitregimea împrejurărilorŭ şi pe lângă furia duşmanilorŭ românismului ne-au adusŭ póte celŭ mai mare rĕu însăşĭ slăbiciunile nóstre, lipsa de solidaritate în acţiunile nóstre.

Atuncĭ când se cerea sĕ punemŭ cu toţii umĕrŭ la umĕrŭ desvoltândŭ cea mai mare energiă în lupta de apĕrare, adversarii noştri nu întêmpinau de multe orĭ decâtŭ slabele puterĭ ale unorŭ grupurĭ singuratice, conduse de sentimentulŭ de datoriă naţională dér lipsite de entusiasmulŭ ce'lŭ póte da omului numai consciinţa că luptă cu puterĭ unite.

Unulŭ câte unulŭ amŭ fostŭ bătuţĭ şi risipiţĭ şi atuncĭ, când ni s'arŭ fi datŭ posibilitatea ca în unire sĕ respingemŭ şi sĕ spulberămŭ uneltirile contrarilorŭ.

Pare că pĕcatele strămoşilorŭ noştri ne ţinŭ încă şi adĭ în lanţurile patimilorŭ ce ne-au desbinatŭ în trecutŭ şi ne-au făcutŭ robii altora.

Aceste patimĭ trebue sĕ le stêrpimŭ din inimele nóstre. Unŭ poporŭ care aspiră la libertate şi la bunăstare naţională trebue sĕ fiă condusŭ numai de sentimentele nobile ale jertfirei, abnegării de sine şi ale dragostei frăţescĭ.

Sĕ privimŭ în jurulŭ nostru şi vomŭ vedé, că totŭ ce s'a făcutŭ bunŭ şi folositorŭ, totŭ ce constitue adĭ mulţumirea şi gloria poporelorŭ este resultatulŭ unirei forţelorŭ şi alŭ conlucrării frăţescĭ pentru realisarea nobilelorŭ lorŭ aspiraţiunĭ.

Şi décă în ajunulŭ marei sĕrbătorĭ creştinescĭ, ce ne-a adusŭ lumina cunoscinţei, inima ni-se înalţă peste miseriile vieţii nóstre dilnice, ea este pĕtrunsă de credinţa, că fiĭ luminaţĭ ai poporului românŭ vorŭ rupe odată lanţurile pĕcatelorŭ strămoşescĭ şi vorŭ da lumei o probă adevĕrată despre puterea Românului când lucră în unire.

Şi acéstă credinţă nu este deşértă.

Ea este înrădăcinată în inimile nóstre şi atêrnă numai dela noi ca sĕ-o vedemŭ cu-o di mai curênd realisată.

In sĕmnulŭ acestei tarĭ şi nestrămutate credinţe le dorimŭ fraţilorŭ noştri de pretutindenĭ: sĕrbătorĭ fericite!

Conferinţă militară în Viena.

La 1 Ianuarie n. s'a ţinutŭ în palatulŭ din Viena o conferinţă militară, sub preşedinţa Majestăţii Sale. Inainte de ţinerea conferinţei, Monarchulŭ a primitŭ pe ministrulŭ de rĕsboiu Bauer. La conferinţe au luatŭ parte: archiducele Albrecht, inspectorulŭ infanteriei principele de corónă Rudolf, inspectorulŭ artileriei archiducele Vilhelm, ministrulŭ de rĕsboiu Bauer, inspectorulŭ cavaleriei prinţulŭ Croy şi inspectorulŭ geniului br. Salis-Saglio.

După cum comunică „N. W. Tgbl.", conferinţa s'a ocupatŭ cu programulŭ de lucru alŭ anului 1889. Obiectulŭ desbaterilorŭ l'au formatŭ între altele dispoţiunile de esecutare a nouei legĭ militare, precum şi plănuitele schimbărĭ în efectivulŭ trupelorŭ de infanteriă şi de artileriă. Sporirea contingentului anualŭ are sĕ se facă în prima liniă la acele corpurĭ de trupe, care au unŭ efectivŭ mai micŭ din causa trimiterilorŭ de trupe în provinciile ocupate, de asemenea despărţĕmintele de artileriă nou înfiinţate şi anume divisiunile de baterii Nr. 29 până la 42 inclusivŭ au sĕ fiă sporite la efectivulŭ obicĭnuitŭ de patru tunurĭ (până acuma două) într'o bateriă.

Flotila de rĕsboiu pe Dunăre.

Cetimŭ în „Romänischer Lloyd":

Din parte oficiósă se desminte scirea, că monarchia austriacă voiesce sĕ creeze o flotilă de rĕsboiu pe Dunăre. Astfelŭ de desminţirĭ trebuescŭ primite totdéuna cu precauţiune. Le place a pregăti publiculŭ încetulŭ cu încetulŭ pentru anumite scirĭ. De faptŭ cestiunea flotilei dunărene devine actuală numai când se va fi esecutatŭ regularea Porţilorŭ de ferŭ. Precumŭ ni-se comunică, regularea Porţilorŭ de ferŭ cere celŭ puţinŭ timpŭ de cincĭ anĭ, plănuita flotilă dunăréną însĕ se póte echipa completŭ în timpŭ de doi anĭ. Prin urmare acéstă cestiune se va pune la ordinea dilei numai mai târdiu, dér fără flotilă Austria nu va rĕmâné nicĭdecum. E probabilŭ, că viitorulŭ bugetŭ alŭ marinei va conţiné deja şi o sumă de 20—30 mii fl. pentru studiarea planurilorŭ respective.

Unŭ conflictŭ bulgaro-francesŭ.

Intre guvernulŭ bulgarŭ şi între consululŭ francesŭ din Burgas s'a ivitŭ

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

(5)

Sĕrmanulŭ Guţă.

Novelă.

V.

(Urmare şi fine.)

Guţă Zîmbrénŭ n'avea nicĭ cea mai mică cunoscinţă de cele ce se întêmplaseră.

Vĕdêndŭ mai la începutŭ, că n'o întêlnesce de locŭ, nu-i scie locuinţa, nicĭ n'avea cine sĕ'i dea informaţii despre ea, Guţă era în firma credinţă, că ea l'a uitatŭ, că nicĭ nu vrea sĕ mai scie de elŭ şi că cine scie în ce chipŭ se va fi aşedatŭ undeva cu bunică-sa.

Era parcă unŭ făcutŭ, că orĭ câtŭ umbla sĕ'i dea de urmă, nu'i succedea de locŭ. I-se părea că în calea vieţii sale a vĕdutŭ nu pe Maria, ci o nălucă amăgitóre, şi o amăgire în primulŭ amorŭ multă neîncredere vérsă în sufletulŭ celui amăgitŭ.

Elŭ începuse a urî lumea, ura sgomotulŭ şi din socialŭ, cum era, se făcu fórte retrasŭ.

Intr'o di Guţă eşi la largŭ afară din oraşŭ. Işĭ luà drumulŭ cătră vila unde Maria îi născuse odată în sufletŭ atâta speranţă, atâtea ideale. Gândea, că va întêlnì unŭ omŭ în calea lui, care sĕ'i spună de feliulŭ pierderei stăpânilorŭ vilei, şi de multe pe carĭ elŭ ar fi vrutŭ sĕ le scie.

Când era aprópe de ţînta plecărei sale, vĕdù în depărtare o figură de femeă, bine învĕlită. Elŭ îşĭ oprì pasulŭ s'o aştepte. Cândŭ erau numai câţĭva paşĭ unulŭ de altulŭ, inimile lorŭ începură a tremura ca vérga. Totŭ mai aprópe, mai aprópe cândŭ se vĕdură unulŭ de altulŭ, femeea vrù sĕ'şĭ schimbe direcţia, dér înmărmurită ca o statuă ea încremenì pe locŭ şi nu mai putù merge. Guţă o vĕdù cum îşĭ plécă capulŭ, cum îşĭ trage vĕlulŭ peste obrajĭ — şi s'apropià de ea. Trăsărì grozavŭ cândŭ recunoscù în ea pe Maria şi unŭ fiorŭ putermicŭ îlŭ străbătù din tălpĭ până în creştetŭ.

După câteva minute, ea s'apropià de elŭ cu lacrimĭ în ochĭ şi'i dise:

„Ce bine ar fi fostŭ sĕ nu ne mai întêlnimŭ!"

„Pentru-ce, Mario ?"

„Vei înţelege'ndată. Dă'mĭ braţulŭ sĕ mergemŭ mai departe."

Plecară întocmai ca odinióră de sub arborulŭ ce-i scutise de plóiă, dér nu şi cu aceleaşĭ inimĭ, nu şi cu aceleaşĭ simţirĭ. Maria era cuprinsă de o adêncă tristeţă, pe Guţă-lŭ chinuia o nelinişte tótŭ aşa de adêncă.

„Şi gândeai că o sĕ ne mai întêlnimŭ vre-odată?" o întrebà elŭ.

„In vecĭ Guţă nu!" rĕspunse Maria suspinândŭ.

Elŭ începù apoi sĕ'i spună cum a umblatŭ şi ce a păţitŭ şi'i spunea aşa de cu încredere, încâtŭ Maria începù sĕ plângă şi'şĭ lăsa capulŭ pe umĕrulŭ lui.

„O, de ce a fostŭ sĕ ne întâlnimŭ aşa târdiu! Decâtŭ acum mai bine sĕ nu ne fi mai întâlnitŭ nicĭ-odată."

„Nu mĕ doriai Mario ?" întrebà Guţă cu tonulŭ unui desnădăjduitŭ,

„Te-am doritŭ totdéuna, Guţă, dér multe s'au întêmplatŭ de atuncĭ. Pe moşulŭ l'am perdutŭ, pe sĕrmana bunică-mea asemenea. Amêndoi zacŭ în ţĕrîna rece a mormêntului, numai eu singură am fostŭ osândită de sórte sĕ umblu rĕtăcindŭ ca o nebună", replicà Maria plângêndŭ cu hohotŭ.

„Cum? Ce ţi-s'a întêmplatŭ?"

„Iartă-mĕ, Guţă, décă-ţĭ spunŭ că nu-ţĭ potŭ destăinui nimica."

„Pentru ce, Mario? N'ai încredere în mine? Eu te voiu mângăia şi întări, vorbesce-mĭ," rĕspunse elŭ îngrijatŭ.

„Prea mare durere ţĭ-aşŭ pricinui."

„Mario? pentru Dumnedeu, tu ţĭ-ai — — —."

„Nu, Guţă, am întrégă mintea, dér n'am avut'o atuncea," rĕspunse ea privindu-lŭ cu temere.

„Spune-mĭ, Mario, te conjurŭ în numele iubirei mele, spune-mĭ," dise Guţă tremurândŭ şi gândindu-se la cele ce se puteu desvĕli.

„In zadarŭ, căcĭ fericirea nóstră nu se mai póte ţese în plaiulŭ acestei vieţĭ."

„Nu te pricepŭ, Mario. De ce te ferescĭ a'mĭ spune adevĕrulŭ?"

„O ce bine ar fi sĕ nu mĕ pricepĭ nicĭodată, aşŭ muri liniştită," dise Maria cu lacrĕmile'n ochĭ. Lângă tine mĕ simtŭ aşa de bine şi totuşĭ pare că mĕ mustră consciinţa. Nu dori însĕ dela mine sĕ-ţ spunŭ de ce, şi după ce ne vomŭ despărţi, uită-mĕ Guţă, uită-mĕ pe vecĭ," şfîrşi ea tremurândŭ ca vérga.

„Mario, de ne-arŭ despărţi mărĭ şi ţĕrĭ, eu nu te voi uita."

„Dér, Guţă dragă, mai multŭ decâtŭ ţĕrĭ şi mărĭ ne despartŭ lucrurĭ pe carĭ tu nicĭ când nu le vei sci. Lasă-mĕ dér

unŭ conflictŭ destulŭ de însemnatŭ. Se scie că în Burgas se plănuise o revoltă de cătră mai mulțĭ Muntenegrenĭ sub conducerea rusului Nabokof. Céta cădù în mânile justiției bulgare și de atuncĭ consululŭ francesŭ luà pe întréga cétă sub protecțiunea sa. Elŭ cere ca arestații sĕ fiă judecațĭ amĕsuratŭ capitulațiunilorŭ, ér guvernulŭ bulgarŭ declară, că Muntenegrulŭ nu face parte dintre statele, care au subscrisŭ capitulațiunile cu Turcia, decĭ Muntenegrenii vorŭ fi judecațĭ ca și supușii bulgarĭ. La acestea consululŭ francesŭ a declaratŭ, că apĕrătorii cetei vorŭ renunța la apĕrare și totŭ odată a sfătuitŭ pe Muntenegrenĭ sĕ nu rĕspundă la nicĭ o întrebare înaintea judecătoriei. Acéstă interesantă pertractare va începe în cele mai apropiate ḑile.

SCIRILE ḐILEI.

In protopopiatulŭ gr. cat. alŭ *Clușului* s'au înființatŭ trei fondurĭ, anume: fondulŭ cultului, care s'a urcatŭ la 3500 fl. și din care se împartŭ cărțĭ de școlă în totŭ anulŭ; fondulŭ reuniunei preoțilorŭ tractualĭ, care este de 300 fl., și fondulŭ învĕțătorilorŭ, asemenea de 300 fl. până acum.

***

Vechiulŭ orașŭ *Hațegŭ* este în decadență; comercianții mai marĭ ai lui au dispărutŭ unulŭ după altulŭ, ér dintre comercianții mai micĭ mulțĭ inșĭ au sĕrăcitŭ, industriașii asemenea dau îndĕrĕtŭ. Têrgurile s'au slăbitŭ, nu mai e nicĭ pe departe ceea ce a fostŭ mai nainte cu câțĭ-va anĭ. Din astă causă bărbațĭ de frunte din Hațegŭ au venitŭ la ideea ca sĕ céră desființarea Hațegului ca orașŭ și declararea lui de comună mare, sub cuvêntŭ că nu este în stare a suporta spesele unui orașŭ.

Étă unde aduce lucrurile unŭ guvernŭ vitregŭ.

***

Ministrulŭ ungurescŭ de culte și instrucțiune a datŭ ordinŭ strictŭ ca sĕ se scótă din usulŭ bibliotecelorŭ și alŭ institutelorŭ de învĕțămêntŭ o scriere sêrbéscă apărută încă la an. 1885 sub titlulŭ: „*Istoria ilustrată a poporului sêrbesc*“. Oprirea acestei cărțĭ o face ministrulŭ sub cuvêntŭ că în ceea ce privesce istoria Ungariei s'ar contraria cu adevĕrulŭ istoricŭ, ar cuprinde doctrine false și că ar fi scrisă cu scopulŭ de-a face nesuferibilă înaintea poporului sêrbescŭ nu numai națiunea maghiară, ci și monarchia și casa domnitóre.

Așa e, numai ce scrie Hunfalvy-Hunsdorfer și tovarășii e „cinstitŭ și dreptŭ“, apoi de-ar scrie măcarŭ și năsdrăvăniile cele mai marĭ.

***

In comitatulŭ *Nogradŭ* s'au aflatŭ în an. 1887—8 cu totulŭ 33,016 copii obligațĭ la scólă; scólĭ au fostŭ 312, dintre carĭ 3 de statŭ, 25 comunale, 2 private, 282 confesionale. S'a propusŭ numai unguresce în 207 scolĭ, unguresce—nemțesce și unguresce—slovăcesce în 67, numai slovăcesce în 38 de scóle. Se simte necesitate de a se îmbunĕtăți salarulŭ învĕțătorilorŭ.

Numĕrulŭ celŭ mare alŭ scólelorŭ confesionale slovăcescĭ cu limba de propunere unguréscă e o dovadă despre persecutarea bieților Slovacĭ de cătră campionii maghiarisării.

***

Se invită la *concertulŭ* ce-lŭ va arangia „*Reuniunea de cântărĭ din Dobra*“ în 7 Ianuarie st. n. 1889 în sala hotelului „la Husariu“. Venitulŭ curatŭ e destinatŭ în favorulŭ fondului Reuniunei de cântărĭ. După concertŭ petrecere cu jocŭ. Inceputulŭ la 8 óre séra. Dobra, în 30 Decemvre 1888. — Comitetulŭ. Prețulŭ locurilorŭ: Loculŭ I. 80 cr., loculŭ II. 60 cr., parter 40 cr. Bilete se potŭ căpĕta la d-lŭ Adamŭ Leșnicanŭ poștarŭ și séra la cassă. Programulŭ: 1) „*Furtuna*“, corŭ de I. Dürner, esecutatŭ de *corulŭ bărbătescŭ.* 2) „*Teatrulŭ vieței*“, poesie de P. Dulfu, declamată de d-na *Cornelia Medveșŭ*, 3) „*Hora Severinului*“, corŭ de L. Wiest, esecutatŭ de *corulŭ mixtŭ.* 4) a) „*Te-ai dusŭ iubit'o...*“ de C. Porumbescu. b) „*Luna dórme*“, arie grécă, romanțe cu acompaniamentŭ, cântate de d-șóra *Eugenia Cuteanu.* 5) „*Sub acéstă neagră stâncă...*“, serenadă, esecutată de *corulŭ bărbătescŭ.* 6) „*Solo de violină*“, esecutatŭ de d-lŭ *Kállay F.* 7) „*Trecui valea...*“, corŭ de I. Mureșianu, esecutatŭ de *corulŭ mixtŭ.* 8) „*Cunoscŭ unŭ ochiu...*“, romanță cu acompaniamentŭ de Reichard, cântată de d-na *Cornelia Medveșŭ.* 9) „*Scrisórea a III-a*“ a lui M. Eminescu, declamată de d-lŭ *Ios. Morariu.* 10) „*Hora Plóiei*“, cor de G. Dima, esecutatŭ de *corulŭ bărbătescŭ.*

***

In 7 Ianuarie 1889 st. n. (a doua ḑi de Crăciunŭ) „*Reuniunea Română de cântărĭ* din *Oravița*“ va juca în teatru: 1) „*Sărutatulŭ*“ comediă în 1 actŭ, de I. Rosen, tradusă de G. V. Persónele: Glonțanŭ, căpitanŭ în pens. d-lŭ Jianŭ; Matilda, fiă-sa, d-șóra Bistrénŭ; Frunzărénŭ, librarŭ d-lŭ Sv. Purgarŭ; Maria, soțiă-sa, d-șóra N. Szerényi; Clarinescu, comp. de mus. d-lŭ Pavlovicĭ; Crețu, ajutorŭ de librarŭ, d-lŭ C. Poenarĭ; Alcuța, bucătărésă, d-șóra Talescu; Unŭ comissionarŭ d-lŭ Pătășanŭ. Acțiunea se petrece în libraria lui Frunzărénŭ. 2) „*Craiu Nou*“ Operetă în 1 actŭ de V. Alesandri, musica de C. Porumbescu. Dirigentŭ d-lŭ F. Zech. Persónele: Moșŭ Corbu, cimpoierŭ bĕtrânŭ d-lŭ L. Dragoescu; Bujorŭ, sergentŭ de jandarmĭ, d-lŭ Andrițoi; Leonașŭ, tînĕrŭ, d-lŭ Bogdanŭ; Ispravniculŭ d-lŭ Jianŭ; Anica, orfană d-șóra El. Purgarŭ; Dochița, tînĕra țĕrancă, d-șóra Iul. Dragoescu. Fete, flăcăi de munte. Jandarmĭ. 3) *Petrecerea de danțŭ* în sala „Corónei.“ Biletele dela teatru servescŭ de biletŭ de intrare. Prețulŭ locurilorŭ: Balconŭ 1 fl. Scaunŭ în parterŭ 60 cr. Intrare în parterŭ 50 cr. Galeriă 30 cr. Studenții și soldații în parterŭ și pe galeriă plătescŭ prețulŭ pe jumĕtate. Biletele se capĕtă în prăvăliile d-lorŭ Pavlovicĭ jun. și D. Pocrénŭ și séra la cassă. Deschiderea cassei la 7, începutulŭ la 8 óre precisŭ.

Din camerele române.

In senatŭ d-lŭ senatorŭ Ianovŭ presentă o propunere pentru înlocuirea scrutinului pe lustă cu scrutinŭ individualŭ la alegerile comunale.

S'a alesŭ o comisiune care sĕ transforme propunerea în proiectŭ de lege.

D-lŭ senatorŭ *Lerescu* cetesce o cerere d'a se face linia ferată Argeșŭ-Pitescĭ.

D-lŭ ministru *Marghilomanŭ* ḑice, că isvórele ordinare ale bugetului suntŭ insuficiente a susținé rețelele căilorŭ ferate esistente. Promite însĕ că acéstă liniă are sĕ intre între cele proiectate în construire pentru campania anului viitorŭ.

Urméză 2 indigenate, unulŭ alŭ d-lui Const. Cernescu, românŭ din Ardealŭ, și altulŭ alŭ d-lui Wilchi Fritsch.

D-lŭ senatorŭ *Cămărășescu* ḑice că d-lŭ raportorŭ sĕ arate ce actŭ e la dosarŭ, din care sĕ se constate, că e românŭ, deórece vede că d-nulŭ Cernescu e de religia greco-catolică?

I se arată în cele din urmă actulŭ autenticŭ, *că e românŭ,* d-lui Cărămășescu, care se declară satisfăcutŭ.

Se pune la votŭ acéstă recunóscere de cetățénŭ românŭ și se primesce cu 52 bile albe contra 8 negre.

Alŭ doilea indigenatŭ, alŭ d-lui W. Fritsch, încă a fostŭ votatŭ după o scurtă desbatere.

D-lŭ senatorŭ *V. A. Urechiă* dă cetire raportului pentru ridicarea unui monumentŭ în memoria luptelorŭ dela 1877.

D-lŭ generalŭ *Manu*, ministru de resbelŭ, mulțumesce senatului pentru interesulŭ ce-lŭ pórtă armatei. Spune că guvernulŭ va studia cestiunea șĭ-apoi va face totŭ ce crede că e bine în acéstă privință. Se va îngriji d'asemenĭ ca cei carĭ au fostŭ în luptă și au devenitŭ infirnĭ încâtŭ nu potŭ lucra, sĕ nu mai sufere de aicĭ încolo miseriă.

S'a votatŭ calitatea de cetățénŭ românŭ a d-lui Daniilŭ Ciocârlia.

In cameră d-lŭ deputatŭ *N. Ceaur-Aslan* întrébă guvernulŭ, décă are vre-o obligațiune cu cassa Bleichröder din Berlinŭ pentru împrumutulŭ de 26 milióne lei, necesarŭ a se scóte din circulațiune biletele hipotecare de 20 lei ale Băncii Naționale, în scopŭ d'a se micșora agiulŭ.

D-lŭ ministru de finanțe *Ghermani* rĕspunde, că guvernulŭ n'are nicĭ unŭ angajamentŭ cu acea cassă, și că nicĭ nu va face acestŭ împrumutŭ pe piéța din Berlinŭ. Agiulŭ n'ar fi fostŭ așa de ridicatŭ, décă nu esistau pe piéță acele bilete în valóre de 26 milióne. Pentru a dispăré cu desĕvêrșire agiulŭ este trebuință a se modifica legea și statutele Băncei Naționale în așa felŭ de chipŭ, ca biletele sĕ nu represinte decâtŭ aurŭ, și a se modifica legea monetară, prin care sĕ se stabiléscă ca moneda liberatoriă sĕ fiă numai monedă de aurŭ. Conchiḑêndŭ cere sĕ se voteze proiectulŭ sĕu de lege.

D-lŭ *Al. Lahovary*, ministru alŭ domeniilorŭ, ḑice că prin acestŭ împrumutŭ și prin retragerea biletelorŭ hipotecare nu e vorba de plata unei datorii a Băncei, ci a publicului. In anulŭ 1880, d. Ionŭ Brătianu a emisŭ bilete hipotecare carĭ erau unŭ felŭ de hârtiă monedă, ceea ce vrea sĕ ḑică unŭ împrumutŭ făcutŭ de statŭ. Ne ḑicea atuncĭ d-nulŭ Ionŭ Brătianu, că a făcutŭ unŭ împrumutŭ fără ca statulŭ sĕ plătéscă dobêndă. Ce-i dreptŭ nu s'a plătitŭ nicĭ 5 la sută și nicĭ 10 la sută, der ni s'a creatŭ agio. Aceste le ḑiceam încă din anulŭ 1880, când se discuta acea lege. Nimenea nu luase atuncĭ cuvêntulŭ, și 'mĭ era rușine ca o lege de asemenea natură sĕ se trécă fără cea mai mică discuțiă. Efectele acelei politice le vedemŭ acum și le plătimŭ cam scump. Peste 20,000,000 de lei a plătitŭ statulŭ agio, din causa zimbetului marelui omŭ, d. I. C. Brătianu și din nesciința și ușurința decedatului Ionŭ Câmpineanu, guvernatorulŭ Băncii Naționale.

Legea a fostŭ apoi votată cu unele micĭ modificărĭ.

D-lŭ deputatŭ *Ionŭ Rădulescu* presintă o petițiune a Piteștenilorŭ, carĭ cerŭ sĕ se pună în lucrare linia ferată Piteștĭ-Câmpulungŭ.

D-lŭ deputatŭ *Ionŭ Nădejde* își desvoltă interpelarea sa, privitóre la întrebuințarea de cătră primăria comunei Iașĭ a moșiilorŭ ce i-s'au datŭ de cătră Statŭ în loculŭ celorŭ 10 milióne lei promise la proclamarea Unirei. Primăria s'a obligatŭ sĕ le dea în loturĭ micĭ lucuitorilorŭ din mahalalele din Iașĭ. Cu tóte aceste, pămêntulŭ nu s'a datŭ. Locuitorii au făcutŭ cerere la consiliulŭ comunalŭ și la ministerulŭ de interne, cu tóte aceste ei n'au căpĕtatŭ nicĭ o satisfacțiă până în presentŭ. Locuitorii au dreptulŭ sĕ-șĭ pășuneze vitele lorŭ, încă de pe timpulŭ domnitorului Moruzzi. Consiliulŭ comunalŭ nu voesce sĕ țiă în sémă drepturile locuitorilorŭ. Incheindŭ, d. Nădejde rógă pe d. ministru de interne sĕ-i rĕspundă ce are de gândŭ sĕ facă față cu consiliulŭ comunalŭ.

D-lŭ ministru de interne *Stirbei* recunósce, că în adevĕrŭ locuitorii au fostŭ

---

sĕ te privescŭ cu setea frigurilorŭ morții, sĕ mĕ aninŭ de tine ca copilulŭ de sînulŭ mamei sale, sĕ te sorbŭ cu privirea, dér a ta nu potŭ fi.“

„Așa dér sórtea nemilósă a hotărîtŭ sĕ trăimŭ departe unulŭ de altulŭ. O, Mario, atuncĭ de ce ne-amŭ mai vĕḑutŭ în lume, de ce mĭ-ai mai eșitŭ în cale!“

„Nu te osîndi, scumpulŭ meu; ție celŭ puținŭ îțĭ rĕmâne mângăerea de-a nu țĭ-o fi făcutŭ însuțĭ acésta, pe când eu singură mĭ-am adusŭ nefericirea ce ne cuprinde pe amêndoi. Ne mai putêndŭ sĕ fiu a ta, gândeamŭ: de ce sĕ mai trăescŭ? Prin câteva rêndurĭ tu m'ai fi mântuitŭ, dér nu-mĭ scriai nimicŭ și gândeamŭ că țĭ-ai uitatŭ de vecina ta de odinióră.“

Cuvintele acestea pĕtrunseră adêncŭ inima lui Guță. Maria observà mâhnirea lui adêncă și cerca sĕ-lŭ mângăe:

„Nu gândi că te înșelŭ. Dér n'am avutŭ destulă credință și sperare. Tu te-ai mâhnitŭ de vorbele mele, dér ține minte, că eu departe de a'țĭ face vre-o neplăcere, vréu sĕ te pregătescŭ la cele viitóre.“

„Cu alte cuvinte: sĕ așteptŭ rĕu!“

„Nu ḑicŭ nimicŭ. Tu póte credĭ că am devenitŭ o ființă ușuratică, dér eu te rogŭ sĕ credĭ, că mai multŭ decâtŭ tóte: sunt o nenorocită!“

Lui Guță i-se tulburase mintea. Frica de viitorŭ îlŭ neliniștea, pe când Maria se lipia de elŭ totŭ mai strînsŭ.

„Incepŭ a tremura de frigŭ, Guță, și capulŭ îmĭ fierbe de-o opintélă peste mĕsură“ ḑise ea mai târḑiu. „Trebue sĕ mergemŭ mai departe, orĭ sĕ ne întórcemŭ.“

Ei nu observară că în calea ce duce în codru merseseră pré departe, că séra se apropiă și negurile ce prevesteau sosirea iernei s'au scoborîtŭ așa de tare spre pămêntŭ.

„Sĕ mergemŭ Guță, sĕ mergemŭ cătră casă. Te rogŭ însoțesce-mĕ până acolo. Mĕ simtŭ fórte slabă, abia mĕ țînŭ piciórele, nu-mĭ refusa ajutorulŭ tĕu.“

Mergeau spre casă. Lumina felinarelorŭ din orașŭ abia străbătea prin negura désă și o tăcere mormêntală îmbrăca câmpia prin care treceu ei. Numai din când în când s'auḑia câte-unŭ urletŭ de câne. Tótă firea tăcea, și tăceau și ei.

Lui Guță i se părea că pămêntulŭ i se clatină sub picióre, că puterile îlŭ părăsescŭ și unŭ vîjăitŭ grozavŭ i se produse în capŭ. Maria din când în când ofta.

Intrândŭ în orașŭ, ea îlŭ rugà s'o conducă până la o Dómnă vĕduvă, o vechiă cunoscută a mamei sale, unde ședea ea acum, când nu mai avea pe nimenea dintre ai sĕi. Guță îi împlini rugarea și merseră până în colțulŭ stradei. La cea dintâiu casă ei se despărțiră amêndoi pĕtrunșĭ de loviturile unei durerĭ cumplite.

Inainte de a se despărți, ea ḑise: „Caută-mĕ Guță în clipele durerilorŭ.“

VI

Într'una din sĕrile următóre, Guță, lungitŭ în așternutulŭ sĕu, începù sĕ-'șĭ închipuéscă lucrurĭ grozave. I-se părea că e unŭ nenorocitŭ, și că Maria alăturĭ de elŭ stă mórtă și nemișcată, ca o marmoră rece. Multŭ s'a luptatŭ elŭ cu gândurile acestea neputêndŭ adurmi de locŭ.

Maria, douĕ ḑile după cea din urmă a lorŭ întâlnire, petrecù aprópe singură în odaia sa. Multe îi treceau ei prin minte, și din cele multe, gândulŭ că Guță este înșelatŭ o tortura grozavŭ. A doua ḑi séra eși la primblare cu dómna Sofia Ciuturugă, cu gândulŭ că póte va întâlni pe Guță. Dorința nu i-s'a împlinitŭ. După ce s'au întorsŭ, séra târḑiorŭ, întrà în odaia sa, aprinse o luminare, lăsà în josŭ perdelele dela ferestri și căḑù în genunchĭ înaintea unei icóne sfinte. Ea începù a se ruga lui Dumneḑeu, udândŭ pămêntulŭ cu lacrimĭ ferbințĭ. Suflărĭ repeḑĭ, ca gonite de vêntulŭ desnădăjduirei, eșiau din pieptulŭ ei. Simția că frigurile morții îi cuprindŭ întregŭ trupulŭ și pe păretele de-alăturĭ vede perondându-se necurmatŭ tipurĭ fioróse ce, fâlfâindŭ din aripĭ, i-se părea că-i cerŭ sufletulŭ. Galbină și istovită vedea mórtea coborîndu-se și așeḑêndu-se lângă căpătêiulŭ patului ei, când ea cu privirea ațintită spre sfânta icónă, se ruga sĕ'i ajute, sĕ'i fiă ușóră cea din urmă suflare.

De-odată însĕ limba îi amuți în gură și înmărmurită stĕtŭ înaintea icónei gândindu-se: Dómne, tu simțĭ chinulŭ meu. Eu plângŭ și prin lacrămile mele cereșescŭ o raḑă din îndurarea ta. Deslușește'mĭ întunecimea minții mele când durerea mea se sparge de nemilósa desperare! Arată'mĭ o cale, pe care plecândŭ sĕ'i potŭ întórce lui Guță simțirile ce i-le-am smulsŭ, sĕ'lŭ potŭ face érășĭ fericitŭ! Ér décă fericirea mea pe pămêntŭ s'a sfêrșitŭ, atuncĭ fiă după voia ta!“

În giurulŭ ei părea că lumea se

nedreptățițĭ și promite, că celŭ multŭ pănă la anulŭ viitorŭ li-se va satisface cererea. Guvernulŭ actualŭ nu póte sĕ fiă rĕsponsabilŭ de cele ce le-a făcutŭ celŭ trecutŭ.

D-lŭ deputatŭ *Ionŭ Nădejde* dice, că pănă ce se va face parcelarea ar fi bine ca guvernulŭ sĕ intervie pe lângă consiliulŭ comunalŭ din Iașĭ, ca sĕ dea locuitorilorŭ în posesie acelŭ pămêntŭ totŭ cu acelașŭ prețŭ, cu care elŭ a arendatŭ boerilorŭ.

D-lŭ ministru *Stirbei* dice, că nu se va aștepta ca sĕ se parceleze în blocŭ tóte moșiile, ci se va împărți la locuitorii din Iașĭ pămêntulŭ de pe o moșiă, îndată ce ea va fi parcelată.

D-lŭ deputatŭ *A. Lahovary* depune la biroulŭ Camerei unŭ proiectŭ de lege prin care sĕ se recunóscă indigenatulŭ copiilorŭ minorĭ, carĭ suntŭ născuțĭ după ce părinții lorŭ au fostŭ împămênteniți.

Propunerea e subscrisă de 7 din deputațĭ. Se trimite în secțiunĭ.

Mai multe cererĭ de pămêntŭ și de împămêntenire se trimitŭ la secțiunĭ.

D-lŭ deputatŭ *C. C. Dobrescu* propune sĕ se'nființeze în Ploescĭ o sucursală a Băncii Naționale.

Intêmplărĭ diferite.

Mușcațĭ de câne turbatŭ. Din Poiana sărată se scrie, că acolo unŭ câne turbatŭ a mușcatŭ în diua de 30 Decemvre 7 ómenĭ și mai mulțĭ cânĭ și alte animale de casă. Intre cei mușcațĭ este și unŭ școlarŭ ungurŭ de I clasă gimnasială, fiulŭ directorului unei preparandii.

Focŭ. In Veștemŭ au suferitŭ din causa unui incendiu o pagubă de 1025 fl. locuitorii: Iacobŭ Mărgineanŭ, Cruceanŭ Mărgineanŭ, Neculae Dumitru Popŭ, Irimie Baba și Stefanŭ Baba. — In Săcădate a arsŭ șura lui Nicodinŭ Ania. Șura i-a fostŭ asigurată.

Mortŭ de turbare. „Sieb. Deutsch. Tgbl.“ află din isvorŭ demnŭ de încredere, că unŭ locuitorŭ din Sĕliște a muritŭ de turbare în dilele trecute. Asemenea casurĭ triste se sporescŭ în modŭ îngrijitorŭ.

O familiă întrégă omorâtă. In satulŭ Băuțarŭ de lângă Hațegŭ a fostŭ omorîtă familia Beranŭ constătătóre din: tată, mamă și unŭ copilŭ. O mică fetiță, care se afla în casă, se furișase sub patŭ și, fără a fi vĕdută de ucigașĭ, observà cum se comite crima. Când ucigașii se depărtară, fetița alergà la o rudeniă și-i spuse nenorocita întêmplare, despre care făcŭ apoi arĕtare. Tâlharii, carĭ au furatŭ și 40 fl., încă nu suntŭ prinșĭ.

Mulțămită publică.

Domnulŭ comerciantŭ și concetățénŭ Nicolae Bidu avŭ bunĕtate a pune la dispositațiunea subscrisei direcțiunĭ 20 părechĭ de cisme și 20 părechĭ de ciorapĭ de lână spre a se împărtì la școlarĭ sĕracĭ și diligențĭ fără deosebire de localitate. Subscrisa Direcțiune împlinindŭ dorința mărinimosului dăruitorŭ, se simte datóre a aduce pe calea acésta d-lui Nicolae Bidu în numele școlarilorŭ împărtășițĭ cea mai ferbinte mulțămită.

Brașovŭ, în 23 Decemvre 1888.

Direcțiunea școlelorŭ medii gr. or. rom.

St. Iosifŭ,
directorŭ.

Varietate.

Virtuțile femeescĭ.

de *Ivan Turgenieff.*

Cu două orĭ trei dile înainte de Crăciunŭ, bunulŭ Dumnedeu dete o serbare în palatulŭ sĕu de azurŭ. La serbare erau învitate tóte virtuțile, dér numai virtuțile femeescĭ. Nicĭ unŭ bărbatŭ, ci numai femei erau de față. Puteai vedé acolo și multe virtuțĭ una lângă alta; și marĭ și micĭ. Cele micĭ erau mai drăgălașe și mai frumușele decâtŭ cele marĭ, dér tóte păreau a fi bine cunoscute și prietenóse una cu alta. Dér deodată vĕdù bunulŭ Dumnedeu două femei frumóse, care se părea că nu se cunoscŭ de locŭ. Domnulŭ casei apucà de mână pe una din ele, ca sĕ o presinte celeilalte. „Binefacerea“, dise elŭ uitându-se la cea dintêiu. — „Recunoscința“, adause elŭ arĕtândŭ către cealaltă. Amêndouĕ virtuțile se uitară uimite una la alta. Dela crearea lumei se 'ntêlneau aci pentru ântêiașĭ dată.

Avisŭ femeilorŭ române din poporŭ și învĕțătorilorŭ.

Despărțămêntulŭ cerc. X. (Clușiu) alŭ „Asociațiunei transilvane“ pentru literatura română și cultura poporului românŭ“, dorindŭ a face pe poporulŭ nostru românŭ atentŭ, sĕ nu-'șĭ părăsĕscă portulŭ sĕu naționalŭ străvechiu bărbătescŭ și femeescŭ, atâtŭ de acomodatŭ climei patriei nóstre și atâtŭ de pitorescŭ și chiarŭ admiratŭ de străinĭ, ci sĕ urmeze și pe viitorŭ a se îmbrăca cu vestminte produse de laboriósa mână a Romăncei celei dechiarate de către învĕțațĭ străinĭ de cea mai laboriósă femeiă din lume, și ĕstŭ modŭ sĕ cultive și de aicĭ înainte industria de casă cu productele sale neasĕmĕnatŭ mai eftine și mai durabile față de fabricatele de prin bolte, ce le cumpĕră cu banĭ atâtŭ de scumpĭ și atâtŭ de anevoiă de făcutŭ la noi, și care industriă de casă totodată dă femeilorŭ române în timpŭ de iernă ocupațiune multŭ folositóre, fiă din punctŭ de vedere materialŭ, fiă moralŭ;

dorindŭ mai departe ca prin lățirea stupăritului printre Românĭ, carele precâtŭ e de proventuosŭ, pre atâtŭ recere relative fórte puțină labóre, sĕ i-se deschidă poporului unŭ nou isvorŭ de venite;

dorindŭ în fine, ca prin cântulŭ mai regulatŭ și mai armoniosŭ prin bisericile nóstre, prelângă înălțarea frumseții casei Domnului, sĕ se cultive și ridice simțulŭ religiosŭ și esteticŭ în poporulŭ nostru, și totodată tineretulŭ românŭ sĕ se atragă dela nisce distracțiunĭ din timpulŭ lui liberŭ, de multe-orĭ moralminte, materialminte și corporalminte stricăcióse, la o distracțiune în totŭ respectulŭ edificătóre și nobilitătóre:

prin acésta din adunarea sa generală ținută a. c. în Clușiu, în conformitate cu decisele adunărilorŭ generale anterióre din Coșocna, apoi din Mărgău și Ascileulŭ micŭ, pune următórele premie:

1. două premie de câte dece (10) florinĭ unulŭ, acelorŭ două femei române din poporulŭ românŭ alŭ acestui despărțămêntŭ (comitatulŭ Coșiocnei), mame de familiă, care vorŭ documenta, că în anulŭ din urmă și pănă la terminulŭ concursului de față tóte pânzăriile trebuincióse în casa sa, cum și tóte îmbrăcămintele trebuincióse căsenilorŭ sĕi, începênd dela albiturĭ pănă la iiă și zadiă séu cătrință, ciórecĭ, sumanŭ orĭ glugă, au fostŭ țĕsute și făcute de dênsa și ai sĕi;

2. unŭ premiu de doispredece (12) florinĭ pentru acelŭ docente dela scólele române confesionale din acestŭ despărțĕmêntŭ, carele va arĕta celŭ mai frumosŭ resultatŭ întru cultivarea stupăritului și întru lățirea acestuia în poporulŭ nostru;

3. unŭ premiu de doispredece (12) florinĭ pentru acelŭ docente dela scólele române confesionale din acestŭ despărțĕmêntŭ, carele va adeveri, că are celŭ mai frumosŭ corŭ bisericescŭ, stătătorŭ nu numai din băieții de scólă, ci și din tineretulŭ comunei sale mai adultŭ și acum eșitŭ din scólă.

Premiele enumerate se vorŭ decerne în adunarea generală a despărțĕmêntului nostru pe temeiulŭ concurselorŭ respectivilorŭ provĕdute cu adeverințe din partea oficielorŭ parochiale și vidimate de către protopopii séu protopresbiterii districtului, care concurse suntŭ a se adresa comitetului acestui despărțĕmêntŭ pănă în 30 Iuniu st. n. 1889.

Dela comitetulŭ despățĕmêntului cerc. X alŭ „Asociațiunei transilvane“. — Clușiu în 30 Decemvre st. n. 1888.

Direct. despărțĕm: Actuariu despărțĕm:
Dr. Gregoriu Silași m. p. Basiliu Podóbă.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS.“

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta)

Viena, 5 Ianuarie st. n. Președintele de odinióră a camerei deputațilorŭ austriacĭ *Rechbauer* a rĕposatŭ.

Belgradŭ, 5 Ianuarie st. n. Regele Milanŭ primesce necurmatŭ adrese de mulțămire. Scirea despre o schimbare de ministerŭ, ce ar fi a se face imediatŭ, nu este întemeiată. — Cabinetulŭ vienesŭ a făcutŭ cunoscutŭ aicĭ, că consémte ca Petruievĭ sĕ fiă trimisŭ ca ambasador alŭ Serbiei la Viena.

Parisŭ, 5 Ianuarie st. n. Comitetulŭ roialiștilorŭ a decisŭ după o lungă desbatere a nu pune candidatŭ în contra lui Boulanger.

DIVERSE.

Devastările filoxerei în Ungaria. In 1851 s'au descoperitŭ 50 de focare filoxerice în vii, în 1882 numĕrulŭ lorŭ s'a suitŭ la 79, în 1883 la 127, în 1884 la 237, în 1885 la 388, în 1886 la 552 și în 1887 la 811. In 1886 erau filoxerate 50,000 morgĕne (unŭ morgĕnŭ variază între 30—100 prăjinĭ), în 1887 erau 132 mii 352 morgĕne. Suprafața filoxerată decĭ aprópe s'a împătritŭ dela 1886 pănă în 1887. Suprafața întrégă cultivată cu vii cuprinde 740,000 morgĕne.

Crematorĭ și cremațiunĭ. Idea de a se arde cadavrele morțilorŭ șĭ-a aflatŭ în timpulŭ din urmă numĕroșĭ sprijinitorĭ. In Svedia se află 3012 societățĭ, în Danemarca 1326, în Olanda 1128, în Germania 1050, în Italia 530 și în Elveția 390 societățĭ de crematorĭ. Așadéră societățĭ suntŭ destule, numĕrulŭ cremațiunilor sĕvêrșite nu corĕspunde însĕ nicĭ pe de parte cu aceștĭ numĕroșĭ sprijinitorĭ ai lorŭ. Astfeliu după constatările statistice pănă acum s'au arsŭ numai 1902 morțĭ, și anume: 998 în Italia, 287 în America, 554 în Gotha, 39 în Svedia, 16 în Anglia, 7 în Francia și 1 în Danemarca.

Cui nu-i place sĕ scrie n-roul „9“ ar fi bine sĕ se îngrijască ca celŭ puținŭ pe câțĭva anĭ sĕ'șĭ facă înainte scrisorile ce are a-le trimite, căcĭ după sosirea Anului nou timpŭ de 110 anĭ nu va mai puté scrie nicĭ o scrisóre în a căreia datare sĕ nu figureze numĕrulŭ „9“.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 4 Ianuarie st. n. 1889.

Renta de aurŭ $4^0/_0$	101.70
Renta de hârtiă $5^0/_0$	93.75
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	143.60
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	98.20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	116.70
Bonurĭ rurale ungare	104.—
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.—
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ . . .	103.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	103.75
Bonurĭ rurale transilvane	104.—
Bonurĭ croato-slavone	104.—
Acțiunile băncei austro-ungare . . .	880.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungar. .	309.50
Acțiunile băncei de creditŭ austr. .	312.80
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.69
Napoleon-d'orĭ	9.53$^1/_2$
Mărcĭ 100 împ. germane	59.12$^1/_2$
Londra 10 Livres sterlinge	120.65

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

îngustă, că aerulŭ o înădușe că suflarea îi e grea și chinuitóre. Invălmășite, ideile morții îi veniau unele după altele în capulŭ ce și-lŭ simția așa de greu, câtŭ abia-lŭ putea ține în susŭ. La urmă se sculà, deschise unŭ dulapŭ, luà o sticluță și o golì. Se puse apoi la mésă și scrise următórele rêndurĭ:

„Guță dragă! Pe când îțĭ scriu acestea, veninulŭ îșĭ face datorința. Simțŭ arsurĭ gróznice în mine și puterile mĕ părăsescŭ treptatŭ. Nu am putatŭ sĕ mai ducŭ o viéță ca acésta. Eu însĕ numĕ temŭ de mórte, deși că îmĭ pare grea, dér mai multŭ mĕ muncesce gândulŭ, că trebue sĕ mĕ despartŭ de tine. Mórtea e ușóră când nu mai simțĭ a avé nicĭ o misiune. Grăbesce dér s'audŭ ertarea de pe buzele tale, sĕ'țĭ dau sĕrutulŭ celŭ din urmă și sĕ morŭ liniștită. Nu mĕ lăsa sĕ mergŭ în lumea ceealaltă cu consciința, că nu m'ai ertatŭ. De pricina morții mele întrébă pe Iancu Mitrofanŭ... Grăbesce s'ajungĭ pănă nu voi adurmi de vecĭ. Nu mai potŭ.... scrie... A ta Maria“.

Gândurile aceste, sigilate într'unŭ plicŭ, nenorocita Mariă le trimise pe servitorulŭ vĕduvei.

Guță desfăcŭ scrisórea și cetì. Nu dise nimicŭ și plecà. Dér până sĕ sosĕscă elŭ, totulŭ era sĕvêrșitŭ.

Maria, culcată cu fața spre părete, nu mai da semnŭ de viéță. Era albă ca néua și mai frumósă ca totdéuna.

Cândŭ pășì Guță peste pragŭ, vĕduva femee spăriată îlŭ întêmpinà strigândŭ:

„E mórtă! A muritŭ, spunêndŭ că te doresce“.

„A muritŭ pentru mine“, strigà Guță plângêndŭ amarŭ, și pășì în odaia unde zăcea Maria întinsă pe patulŭ móle, cu capulŭ pe perina udă de lacrimile ei.

* * *

Peste câteva dile, Guță Zîmbrénu, feciorulŭ cocónei Elisa din Costescĭ, destăinuindŭ mamei sale tóte într'o scrisóre, o încunosciința de durerósa întêmplare. Apoi merse la cimitirŭ, îngenunchià pe mormêntulŭ ei și udându'i țĕrîna cu lacrimĭ, blăstĕma pe Iancu și ruga pe Dumnedeu sĕ'i ierte Mariei greșala.

A fostŭ cea dintêiu și cea din urmă iubire a lui. — Sĕrmanulŭ Guță!

Traianŭ H. Popŭ.

Țiganulŭ cinstitŭ.*)

Vr'o câțĭ-va țiganĭ, odată,
Printr'unŭ locŭ, când-va-'ntr'unŭ anŭ,
Cum mergeau prin dorĭ de diuă,
Vĕdŭ p'unŭ gardŭ unŭ bietŭ curcanŭ,
Și de-odată se oprescŭ,
Sĕ gândescŭ, se resgândescŭ,
Celui mai bĕtrânŭ grăescŭ:

*

— „Auleo, tată Vișanŭ,
„Vedĭ celŭ gardŭ pe celŭ curcanŭ?
„Vedĭ ce bunŭ e și ce mare?
„Bre, că bunŭ-e de mâncare!“

*

Dér bĕtrânulŭ de Vișanŭ,
Cum se uità la curcanŭ,
Și pe gardŭ cum stă privindu-lŭ
Și cu ochii cântărindu-lŭ
Dice:
— „Uit'te omŭ nebunŭ
„Lasă curca nóptea'n drumŭ!!...
„De satŭ...satu-i, nu-i pădure,
„Dér se póte sĕ i-o fure;
„Că ce vrei, de?... suntŭ nevoi...
„Mai bine-amŭ lua-o noi?“

*

Celŭ bĕtrânŭ așa vorbesce
Dér unŭ altulŭ, cum gândesce,
Dice:
— „Dér n'o fi pĕcatŭ
„Sĕ-lŭ luămŭ noi ne'ntrebatŭ
„Mai vêrtosŭ de s'o 'ntêmpla
Sĕ te védă cine-va?“
Dér bĕtrânulŭ îi rĕspunde:
— „Ce vorbescĭ?! Pĕcatŭ?! De unde!!
„N'are cum mai fi pĕcatŭ,
„Căcĭ îi spunemŭ că-i vînatŭ.“

*

— „Dér de-o dice că e curcă?
— „Dice curcă, ba necurcă!!...
„Ce-o totŭ ții într'una furcă?
„Décă'i curcă
„Ce se'ncurcă
„Tocma'n darea dorilorŭ
„'N calea vînĕtorilorŭ?!“

*

— „Apoi dér, tată Vișanŭ,
„Ce mai dicĭ de celŭ curcanŭ?
„Sĕ-lŭ luămŭ, sĕ nu-lŭ luămŭ,
„Orĭ pe gardŭ sĕ nu-lŭ lăsămŭ?“

*

Decĭ bĕtrânulŭ ce sĕ facă? Décă vede [că-lŭ întrébă
Dice:
— „Aicĭ e altă trébă?
„Ei se temŭ de vr'o rușine
„Și dau greulŭ totŭ pe mine.“

*

Dér fiindŭ elŭ omŭ cu minte
Cată'n laturĭ și 'nainte
Și sfîrșesce 'n trei cuvinte;
Căcĭ rĕspunde:
— „D'apoi eu
„Ce sĕ dicŭ și ce sĕ vreu?!...
„Nu mai umblu cu 'ndemnate
„Sĕ mĕ 'ncarcŭ și de pĕcate
„Ilŭ luațĭ
„Orĭ nu-lŭ lăsațĭ,
„Numai partea mea cătațĭ
„Sĕ mĭ-o facețĭ părălesce
Ca sĕ'mĭ cumpărŭ nisce pesce.
„Omŭ bĕtrânŭ... ar fi pĕcatŭ
„Sĕ mănâncŭ eu de furatŭ.“

---

*) Din volumulŭ „Anecdote populare“ de *Th. D. Speranță.*

FARMACIA

I. PSERHOFER

VIENA, Singerstrasse Nr. 15 186,12-8

la „Goldenen Reichsapfel“.

Pilule pentru curățirea sângelui, mai înainte numite *„Pilule universale“*, merită cu totŭ dreptulŭ numirea din urmă, de óre-ce în faptă nu esistă aprópe nicĭ o bólă, la care nu ar fi probatŭ în mii de casurĭ efectulŭ lorŭ miraculosŭ. În casurile cele mai cerbicóse, la carĭ multe alte medicamente s'au întrebuințatŭ înzadarŭ, s'a dobênditŭ cu aceste pilule de nenumĕrate orĭ și după unŭ scurtŭ timpŭ deplină însănĕtoșare. **1 cutióră cu 15 pilule 21 cr., 1 sulŭ cu 6 cutióre 1 fl. 5 cr.,** la trimiterĭ nefrancate cu rambursă **1 fl. 10 cr.**

Trimițendu-se prețulŭ înainte costă cu espedarea francată 1 sulŭ cu pilule 1 fl. 25 cr., 2 sulurĭ 2 fl. 30 cr., 3 sulurĭ 3 fl. 35 cr., 4 sulurĭ 4 fl. 40 cr., 5 sulurĭ 5 fl. 20 cr., 10 sulurĭ 9 fl. 20 cr. — Mai puținŭ de unŭ sulŭ nu se póte trimite.

☞ **Numai acele pilule suntŭ de consideratŭ ca veritabile, a cărorŭ instrucțiune este provĕḑută cu subscrierea I. PSERHOFER și carĭ pe capaculŭ fiă-cărei cutióre pórtă totŭ aceeașĭ subscriere cu litere roșii.** ☜

Au incursŭ o mulțime de scrisorĭ, prin carĭ consumătorii acestorŭ pilule mulțămescŭ pentru redobêndirea sănĕtății lorŭ după cele mai diferite și grele bóle. Orĭ-cine a făcutŭ odată încercare, recomandă acestŭ medicamentŭ mai departe.

Reproducemŭ aci numai câteva dintre multele scrisorĭ de mulțămită.

Schlierbach, 17 Februariu 1888.

Onor. Domnule! Respectuosŭ subsemnatulŭ Vĕ rógă a mai trimite din nou patru sulurĭ din *Pilulele D-v. în adevĕrŭ forte folositóre și escelentŭ purificătóre de sânge.* Cu înaltă stimă

Ig. Neureiter, medicŭ.

—

Hrasche lângă Flödnig, 12 Sept. 1887.

Onor D-le! D-ḑeu a voitŭ ca se 'mĭ intre în mână Pilulele D-v., și Ve descriu acuma succesulŭ dobênditŭ: In patulŭ de lăudiă (chendeliă) mĕ răcisemŭ astfeliu, încâtŭ nu mai putemŭ lucra, și așŭ fi de sigurŭ deja mórtă, décă nu mĕ-ar fi scăpatŭ pilulele d-vóstră admirabile. D-ḑeu se Ve binecuvinteze de mii de orĭ pentru acésta. Am încrederea, că Pilulele D-v me vor însănătoșa de totŭ, astfel precum ele au folosit și altora **Theresia Knifio.**

—

Wiener-Neustadt, 9 Decemvrie 1887.

Onor. Domnule! Vĕ esprimŭ cea mai căldurósă mulțămire în numele mătușei mele, care a suferitŭ cinci anĭ de catarrh chronic la stomacŭ. Viéța ĭi era unŭ chinŭ și se credea deja prăpădită. Prin întêmplare a primitu o cutióră cu escelentele Pilule ale D-v., purificatóre de sânge, și după întrebuințarea lorŭ mai îndelungată s'a însănătoșatŭ. Cu înaltă stimă

Iosefa Weinzettl.

—

Mitterinzersdorf, lângă Kirchdorf, Austria de susŭ. 10 Ianuariu 1886.

Onor. Domnule! Binevoițĭ a'mĭ trimite cu poșta unŭ sulŭ cu Pilulele D-tale escelentŭ purificătóre de sânge. Trebue se' Vĕ esprimŭ cea mai îndeplină recunoscință în privința valórei acestorŭ pilule, și le voiu recomanda cu căldură tuturorŭ suferindilorŭ, unde mi se va da ocasiune. Ve împuternicezŭ, ca despre acésta a mea mulțămită sĕ dispunețĭ după placŭ în publicŭ. Cu înaltă stimă

Theresia Kastner.

—

Gottschdorf, lângă Kohlbach, Silesia-Austr. 8 Octomvrie 1886.

Onor. Domnule! Vĕ rogŭ amicabilŭ a'mĭ trimite unŭ sulŭ cu 6 cutióre Pilule universale purificătóre de sânge. Numai minunatelorŭ Pilurĭ ale D-v. am sĕ mulțămescŭ, că am scăpatŭ de o suferință la stomacŭ, care m'a chinuitŭ 5 anĭ. Aceste Pilurĭ nu vorŭ lipsi nicĭ odată din casa mea, și Ve esprimŭ prin acésta mulțămita mea cea mai căldurósă.

Cu cea mai înaltă stimă. **Anna Zwikl.**

—

Rohrback, 28 Februariu 1886

Onor. Domnule! In luna lui Noemvre a. tr. am comandatŭ la D-ta unŭ sulŭ cu Pilule. Eu precum și soția mea am observatŭ celu mai bun succesŭ; sufereamŭ ambii de durere de capŭ violentă și de scaunŭ neregulatŭ, astŭfeliu că eram deja aprópe de desperare, cu tóte că suntemŭ numai de 46 anĭ. Și ce sĕ veḑi! Pilulele D-v. au făcut minune și ne-au scăpat de suferință. Cu stimă.

Anton List.

Balsamŭ contra degerăturei de *I. Pserhofer,* de mulțĭ anĭ recunoscutŭ ca celŭ mai sigurŭ remediu contra suferințelorŭ de degerătură de totŭ felulŭ, precum și spre vindecarea ranelorŭ învechite etc. 1 borcănelŭ 40 cr., cu trimiterea franco 65 cr.

Suculŭ-Spitzwegerich, medicamentŭ contra catarului, răgușelei și a tusei etc. 1 sticluță 50 cr.

Alifiă americană contra rheumatismului, celŭ mai bunŭ medicamentŭ la tóte suferințele rheumatice, junghiurĭ, Ischias (bólă de tremurŭ), junghiu la urechĭ etc. 1 fl. 20 cr.

Prafŭ contra asudării picióreloră, 1 cutiă 50 cr. cu trimiterea francată 75 cr.

Balsamŭ contra gușilorŭ, remediu de încredere spre lecuirea umflăturilorŭ la gâtŭ. 1 flaconŭ 40 cr., cu trimiterea francată 65 cr.

Essență de viață, *(Picăturĭ de Praga)* contra stomacului stricatŭ, a mistuirei rele și greutăților de totŭ felulŭ, unŭ remediu de casă escelentŭ. 1 flaconŭ 22 cr.

Balsamŭ englezescŭ, 1 sticluță 12 cr., 12 sticluțe 1 fl. 20 cr.

Prafurĭ *(Fiakerpulver)* contra catarului, răgușelei, tusei etc. 1 cutiă 35 cr., cu trimiterea francată 60 cr.

Pomadă de Tanochinin de *I. Pserhofer,* cea mai bună dintre tóte remediile pentru crescerea pĕrului. Un borcanŭ 2 fl.

Plastru universalŭ de prof. Steudel, la rane din lovitură și împunsŭ, la totŭ felulŭ de bube rele și la umflăturĭ învechite, ce se spargŭ periodicŭ la picióre, la degetŭ, la rănile și aprinderile de țițe și la multe alte suferințe de acestŭ soiu, s'a probatŭ de multe orĭ. 1 borcanŭ 50 cr., cu trimiterea francată 75 cr.

Sare universală de curățenia de *A. W. Bulrich.* Unŭ remediu de casă escelentŭ contra tuturorŭ urmărilorŭ digestiunei stricate precum: durere de cap, amețélă, cârcei la stomach, acrélă în gâtŭ, suferințe haemoroidale, constipațiune etc. 1 pachetŭ 1 fl.

Esență pentru ochĭ de Romershausen, 1 buteliă 2 fl. 50 cr., ½ buteliă 1 fl. 50 cr.

Afară de preparatele aci numite se mai află tóte specialitățile farmaceutice indigene și streine, anunțate prin tóte ḑiarele austriace, și la casŭ, când unele din aceste specii nu s'arŭ afla în depositŭ, se vorŭ procura la cerere cu promptitudine și câtŭ se póte de eftinŭ.

☞ **Trimiterile prin postă** se efectuéză iute, décă se trimite prețulŭ înainte, séu cu rambursă. ☜

Trimițendu-se prețulŭ nainte, (mai bine prin mandatŭ postalŭ) este porto postalŭ cu multŭ mai eftinŭ, decâtŭ la trimiterĭ cu rambursă.

Dințĭ artificialĭ, danturĭ,

și reparaturĭ cu prețurĭ modeste și cu deplină garanția

se facŭ la

183,10 — 5

LUDWIG GROSZ

Atelierŭ tecnicŭ pentru dințĭ

fondatŭ la 1878.

Buda-Pesta IV., Ungargasse 1, Ecke Hatvanergasse.

Diminéța dela 9—12. După prânḑŭ dela 2—6 óre.

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fâșia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

ABONAMENTE

la

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețulŭ abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ	3 fl. —
„ șése lunĭ	6 fl. —
„ unŭ anŭ	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

pe trei lunĭ	10 francĭ
„ șése lunĭ	20 „
„ unŭ anŭ	40 „

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

pe anŭ	**2 fl.**
pe șése lunĭ	**1 fl.**
pe trei lunĭ	**50 cr.**

Pentru România și străinătate:

pe anŭ	**8 francĭ**
pe șése lunĭ	**4 „**
pe trei lunĭ	**2 „**

Abonamentele se facŭ mai ușorŭ și mai repede prin **mandate poștale.**

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoiéscă a scrie adresa lămuritŭ și a arăta și poșta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

„ALBINA“,

Institutŭ de creditŭ și de economii

FILIALA BRAȘOVŬ.

Primesce depunerĭ spre fructificare și plătesce pentru ele amĕsuratŭ timpului de abḑicere, darea de venitŭ de 10% și **5, 4 séu $3^1/_2$ % interese;**

cumpĕră și vinde scrisurĭ fonciare de ale „Albinei“ după cursulŭ ḑilei, pe care totodată le recomandă p. t. publicului ca cea mai sigură și avantagiósă hârtiă pentru plasarea de capitale;

escomptéză cambii cu celŭ puținŭ două subscrierĭ după calitatea lorŭ **cu interese de $6^1/_2$—8%;**

escomptéză cambii cu numai o subscriere décă acelea suntŭ asigurate prin hipotecă cu **7% interese;**

acórdă credite de contŭ curentŭ cu $6^1/_2$ % interese;

acórdă împrumuturĭ pe mărfurĭ carĭ au o valóre stabilă și nu suntŭ supuse stricărei **pe lângă interese de $6^1/_2$—8%** după suma împrumutului;

acórdă împrumuturĭ pe tóte efectele cotate la bursa din Budapesta, Viena și Bucurescĭ, până la 85% a cursului lorŭ pe lângă **interese de $6^1/_2$ %;**

cumpĕră și vinde după cursulŭ ḑilei monete;

primesce în comisiune cumpĕrarea și vinderea de orĭ-ce hârtii de valóre pe lângă cele mai ieftine condițiunĭ;

închiriază pe teritoriulŭ ce-lŭ posede lângă gara Brașovŭ, și care e prin șine în legătură nemijlocită cu gara însași, atâtŭ **locurĭ libere pentru depositarea de marfă** câtŭ și **cabine în magazinele sale** séu **magazine întregĭ,** și primesce și cantitățĭ mai micĭ de mărfurĭ spre depositare în magazinele sale.

Deslușirĭ detailate se potŭ lua la cassa filialei și la bărbații de încredere ai acesteia.

Oarele de cassă suntŭ în fiă-care ḑi dela 8 a. m. până la 2 p. m.

Localulŭ „Filialei“ este în Brașovŭ, piață Nr. 90, etagiulŭ I.

Tuse nu mai este!

Efectulŭ surprinḑĕtorŭ alŭ sucului de ceapă, raționalŭ disolvatŭ și preparatŭ pentru suferințe de tuse, plumînĭ, de peptŭ și de gâtŭ se constată în modulŭ celŭ mai strălucitŭ după întrebuințarea **bonbónelorŭ de ceapă ale lui O. Tietze.** In pachete à 20 și 40 cr. se află numai la următórele deposite:

In *Brașovŭ* la Franz Kellemen, farmacia la „Biserica Albă“; *Depoulŭ principal* în *Kremsier* la farm. F. Krizan.

☞ Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potŭ cumpĕra în tutungeria **I. Gross,** în librăria **Nicolae Ciurcu** și **Albrecht & Zillich.**

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ